

KT:n esitys

30.9.1995

**PALOMIESTOIMIKUNNAN
MIETINTÖ**

SISÄLLYSLUETTELO

1 TOIMIKUNNAN TEHTÄVÄ, JÄSENET JA TOIMIKUNNAN NIMI s. 1

2 KUNNALLISTA NEUVOTTELU- JA SOPIMUSJÄRJESTELMÄÄ SÄÄTELEVIÄ NORMEJA s. 2

**2.1 Kunnallinen virkaehtosopimuslaki (6.11.1970/669)
myöhempine muutoksineen s. 2**

**2.2 Laki kunnallisista työehtosopimuksista (6.11.1970/670)
myöhempine muutoksineen s. 3**

2.3 Laki kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta (12.3.1993/254) s. 3

2.4 Pääsopimus s. 3

2.5 Teknisten sopimus (TS-95) s. 6

3 TOIMIKUNNAN TEHTÄVÄN TARKEMPI ERITTELY s. 8

3.1 Tulopoliittiseen ratkaisuun vaikuttaminen s. 8

**3.2 Vaikuttaminen keskustasolla liittotason sopimukseen
ja niiden oikeaan tulkintaan s. 8**

**3.3 Vaikuttaminen paikallisella tasolla sopimusten tekemiseen,
TS-95:n täytäntöönpanoon ja oikeaan tulkintaan s. 9**

**3.3.1 Poikkeaminen valtakunnallisesta
virka- ja työehtosopimuksesta s. 9**

3.3.2 Teknisten sopimuksen (TS-95) täytäntöönpano s. 9

3.3.3 Sopimusten oikea tulkinta s. 10

3.3.4 Yhteenveto kohdista 3.3.1 - 3.3.3 s. 10

3.3.5 Luottamusmiehet s. 10

4 PELASTUSTOIMEN HENKILÖMÄÄRÄ JA JÄRJESTÄYTYMINEN s. 11

5 TOIMIKUNNAN EHDOTUKSET s. 12

5.1 Tulopoliittiseen ratkaisuun vaikuttaminen s. 12

**5.2 Vaikuttaminen keskustasolla liittotason sopimukseen
ja niiden oikeaan tulkintaan s. 12**

**5.3 Vaikuttaminen paikallisella tasolla sopimusten tekemiseen,
TS-95:n täytäntöönpanoon ja oikeaan tulkintaan s. 12**

1 TOIMIKUNNAN TEHTÄVÄ, JÄSENET JA TOIMIKUNNAN NIMI

Valtakunnansovittelijan, Suomen Palomiesliitto SPAL ry:n ja Kunnallisen työmarkkinalaitoksen välisen työriidan ratkaisemiseksi 25.4.1995 antaman sovintoehdotuksen 1. kohdan toisessa ja kolmannessa kappaleessa todetaan:

"Suomen Palomiesliitto SPAL ry:n jäsenten edunvalvonta Suomen Eri-tyisteknisten Liitto SETELI ry:n jäsenyhdistyksenä selvitetään viimeistään 30.9.1995 mennessä toimikunnassa, johon nimeävät edustajansa osapuolten lisäksi pääsopimuksen allekirjoittajajärjestöt.

Toimikunnan jäädessä erimieliseksi asia ratkaistaan puolueettoman puheenjohtajan johdolla välimiesmenettelyssä, johon Suomen Eri-tyisteknisten Liitto SETELI ry ja Kunnallinen työmarkkinalaitos nimeävät kumpikin yhden edustajan ja nämä valitsevat puheenjohtajan. Mikäli puheenjohtajasta ei päästä yksimielisyyteen, määrää puheenjohtajan valtakunnansovittelija."

Toimikuntaan ovat kuuluneet Kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta Pentti Hakola, Jyrki Hämäläinen ja Mauno Judström; Akava-JS ry:stä Antti Tuomi; Kunta-alan unioni ry:stä Aarre Nord ja Sakari Muiju; Kuntien Tekniikan ja Peruspalvelujen Neuvottelujärjestö KTN ry:stä Esko T. Aro; Suomen Palomiesliitto SPAL ry:stä Heikki Santala ja Toimihenkilöiden Neuvottelujärjestö TNJ ry:stä Marjut Raipola.

Toimikunta otti nimekseen Palomiestoimikunta. Toimikunnan puheenjohtajana toimi Pentti Hakola ja sihteerinä Mauno Judström.

2 KUNNALLISTA NEUVOTTELU- JA SOPIMUSJÄRJESTELMÄÄ SÄÄTELEVIÄ NORMEJA

Kunnallinen neuvottelu- ja sopimustoiminta on erilaisin normein järjestettyä toimintaa. Julkisen sektorin toimintana kunnallinen virka- ja työehtosopimusjärjestelmä perustuu lainsäädäntöön. Lisäksi normeja on tehty KT:n ja järjestöjen välisin sopimuksin.

2.1 Kunnallinen virkaehtosopimuslaki (6.11.1970/669) myöhempiä muutoksineen

3 § 1 mom.:

"Neuvottelu- ja sopimusosapuolina ovat kunnallinen sopimusvaltuuskunta ja sellainen rekisteröity yhdistys, jonka varsinaisiin tarkoituksiin kuuluu viranhaltijan etujen valvominen kunnallisissa palvelussuhteissa (viranhaltijayhdistys) ja jonka kanssa sopimusvaltuuskunta harkitsee tarkoituksenmukaiseksi virkaehtosopimuksen tekemisen."

3 § 4 mom.:

"Neuvottelumenettelyssä sekä työrauhan turvaamista tarkoittavasta tai muusta sellaisesta menettelystä voidaan tehdä erillinen sopimus (pääsopimus). Samoin voidaan tehdä erillinen sopimus henkilöstöasioiden hoitamisessa noudatettavista kunnan tai kuntayhtymän ja viranhaltijan yhteistoimintaa koskevasta menettelystä (yleissopimus). (14.5.1993/436)"

3 § 5 mom.:

"Edellä 4 momentissa tarkoitetulla yleissopimuksella ei saa poiketa muussa laissa tai asetuksessa säädetyistä menettelytavoista. Muutoin 4 momentissa mainituista sopimuksista on voimassa, mitä virkaehtosopimuksesta säädetään, jollei jäljempänä toisin säädetä. (14.5.1993/436)"

6 § 1 mom.:

"Virkaehtosopimuksen, jota ei ole tehty määräajaksi, voi sopimukseen osallinen, mikäli irtisanomisajasta ei ole toisin sovittu, irtisanoa päättymään kolmen kuukauden kuluttua. Pitemmäksi ajaksi kuin neljäksi vuodeksi tehty virkaehtosopimus on neljän vuoden kuluttua voimassa niin kauan kuin virkaehtosopimus, jonka voimassaoloaika ei ole määrätty. Mitä edellä säädetään, koskee myös pääsopimusta ja yleissopimusta. Irtisanomisaika on kuitenkin niiden osalta vastaavasti kuusi kuukautta. (14.5.1993/436)"

2.2 Laki kunnallisista työehtosopimuksista (6.11.1970/670) myöhempien muutoksineen

1 § 1 mom.:

"Työehtosopimuksen kunnan ja kuntainliiton puolesta tekee kunnallinen sopimusvaltuuskunta, johon sovelletaan, mitä työehtosopimuslaissa on säädetty työnantajasta tai rekisteröidystä työnantajain yhdistyksestä."

2.3 Laki kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta (12.3.1993/254)

10 § 1 mom.:

"Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1993."

11 § 2 mom.:

"Mitä muussa laissa on säädetty kunnallisesta sopimusvaltuuskunnasta, koskee tämän lain voimaan tullessa kunnallista työmarkkinalaitosta."

2.4 Pääsopimus

Kunnallisen virka- ja työehtosopimuslainsäädännön tullessa voimaan 1.12.1970 lukien solmittiin myös ensimmäinen pääsopimus virkaehtosopimuksia koskevasta neuvottelumenettelystä.

Nykyinen pääsopimus tuli voimaan 18.1.1993. Aikaisemmasta poiketen se on luonteeltaan sekä virka- että työehtosopimus. Tämä pääsopimus merkitsi myös oleellista muutosta kunnallisten virka- ja työehtosopimusten luonteeseen antamalla laajan mahdollisuuden paikallisesti sopien poiketa valtakunnallisista virka- ja työehtosopimuksista.

Mahdollisuus paikallisesti sopien poiketa valtakunnallisesta sopimuksesta perustuu pääsopimuksen 13 §:ään (Paikallinen sopiminen).

13 § 1 mom.:

"Paikallisesti voidaan sopia poikettavaksi kulloinkin voimassa olevan valtakunnallisen virka- tai työehtosopimuksen määräyksistä, jos siihen on olemassa paikallisista erityisolosuhteista aiheutuva perusteltu syy ja ellei valtakunnallisessa virka- tai työehtosopimuksessa ole erikseen rajoitettu paikallista sopimismahdollisuutta. Mikäli valtakunnallisessa virka- tai työehtosopimuksessa on sovittu paikallisesta sopimisesta toisin kuin tässä pykälässä on määrätty, noudatetaan tämän pykälän määräysten sijasta valtakunnallisen virka- tai työehtosopimuksen määräyksiä."

13 § 2 mom.:

"Edellä 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa tai jos virka- tai työehtosopimuksessa on edellytetty paikallista sopimista tai se on virka- tai työehtosopimuksessa tehty mahdolliseksi, asiasta neuvotellaan ja sovitetaan kirjallisesti kunnan tai kuntainliiton asianomaisen viranomaisen ja niiden pääsopijajärjestöjen tai niiden alayhdistysten kanssa, joiden jäseniä asia koskee. Jos syntyy epäselvyyttä alayhdistyksen toimivallasta käydä paikallisia sopimusneuvotteluja, siltä voidaan edellyttää pääsopijajärjestön nimenomaista valtuutusta."

13 § 3 mom.:

"Paikallinen sopimus voidaan milloin tahansa irtisanoa päättymään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisen tiedoksiantamisesta, minkä jälkeen noudatetaan asianomaisen valtakunnallisen virka- ja työehtosopimuksen määräyksiä."

13 § 4 mom.:

"Paikallisella sopimuksella on samat oikeusvaikutukset kuin virka- tai työehtosopimuksella, jollei 3 momentista muuta aiheudu."

Neuvottelu- ja sopijaosapuolet on todettu pääsopimuksen 3 §:ssä.

3 § 1 mom. Keskustaso:

"Kunnallinen työmarkkinalaitos sekä toisaalta Akava ry, Kunta-alan unioni ry, STTK:n Julkisten alojen ammattijärjestö STTK-J ry ja Toimihenkilöiden Neuvottelujärjestö TNJ ry, joita kutsutaan jäljempänä pääsopijajärjestöiksi, neuvottelevat ja sopivat virka- ja työehtosopimuksista sekä käyvät keskusneuvottelut. Kunnallinen työmarkkinalaitos ja asianomainen pääsopijajärjestö voivat erikseen sopia, että neuvotteluja käy pääsopijajärjestön alayhdistys. Pääsopijajärjestö allekirjoittaa alayhdistyksensä neuvotteleman virkaehtosopimuksen ja kuukausipalkkaisia koskevan työehtosopimuksen." Sittenmin Akava ry:n tilalle on tullut Akava-JS ry ja STTK:n Julkisten alojen ammattijärjestö STTK-J ry:n tilalle Kuntien Tekniikan ja Peruspalvelujen Neuvottelujärjestö KTN ry, kumpikin erillisellä virka- ja työehtosopimuksella.

3 § 2 mom. Paikallistaso:

"Asianomainen kunnallinen viranomainen sekä ne pääsopijajärjestöt tai niiden rekisteröidyt alayhdistykset, joita asia koskee, neuvottelevat ja sopivat paikallisesta sopimuksesta, käyvät paikallista sopimusta koskevat tulkinta- ja soveltamisneuvottelut sekä käyvät 2 §:n 2 momentin 2)-kohdassa tarkoitettut paikallisneuvottelut. Alayhdistyksellä

pitää olla epäselvissä tapauksissa pääsopijajärjestön valtuutus paikallisiin sopimusneuvotteluihin ja paikallisen sopimuksen tekemiseen. Asianomaisen kunnallisen viranomaisen ja pääsopijajärjestöjen edustajat käyvät 2 §:n 2 momentin 3)-kohdassa tarkoitetut paikallisneuvottelut."

3 §:n 2 momentin soveltamisohje:

"Pääsopijajärjestön alayhdistyksellä tarkoitetaan tässä pääsopijajärjestön paikallisyhdistystä, valtakunnallista liittotason alayhdistystä tai tällaisen alayhdistyksen paikallisyhdistystä. Pääsopijajärjestön puhevaltaa voi käyttää järjestön pääluottamusmies/luottamusmies."

3 § 3 mom. Eräät erityisalat:

"Kunnallinen työmarkkinalaitos voi edellä mainittujen määräysten estämättä neuvotella ja tehdä työehtosopimuksia muidenkin kuin 1 momentissa tarkoitettujen järjestöjen kanssa sellaisilla erityisaloilla, joilla työntekijät ovat järjestäytyneet muihin kuin pääsopijajärjestöjen alayhdistyksiin."

Edellä 3 §:n 3 momentissa tarkoitetaan erityisaloja, joilla henkilökunta on pelkästään työsuhteista ja joilla perinteisesti on ollut Kunnallisen työmarkkinalaitoksen ja järjestöjen välisiä työehtosopimuksia. Tällaisia työehtosopimuksia Kunnallinen työmarkkinalaitos on tehnyt kaupunginorkesterien jäsenten palvelussuhteen ehdoista Muusikkojen liiton kanssa, teatterialalla Näyttelijäliiton kanssa ja satamajäänmurtajien henkilöstön palvelussuhteen ehdoista merenkulkijajärjestöjen kanssa.

Pääsopimuksen 4 § (Sopimusalat) sisältää määräyksiä niistä aloista, joita varten Kunnallinen työmarkkinalaitos tekee 3 §:n 1 momentissa mainittujen pääsopijajärjestöjen kanssa omia sopimuksiaan.

4 §:

"Opetusalaa ja tuntipalkkaisia työntekijöitä varten tehdään alakohtainen sopimus. Muista mahdollisista sopimusaloista sovitaan tarvittaessa erikseen."

Opetusalaa ja tuntipalkkaisia varten tehtävien sopimusten lisäksi on sovittu tehtäväksi erilliset sopimukset myös kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa olevaa lääkärikuntaa ja teknistä henkilökuntaa varten. Ensimmäinen teknistä henkilökuntaa koskeva virka- ja työehtosopimus tuli voimaan 1.12.1993. Nykyinen Teknisten sopimus (TS-95) on voimassa 31.1.1997 saakka. TS-95:n soveltamispiiriin kuuluu 1.1.1995 alkaen myös mm. palo- ja pelastustoimi.

2.5 Teknisten sopimus (TS-95)

TS-95 edellyttää yhteistoimintaa työnantaja- ja viranhaltija-/työntekijäosapuolten kesken.

TS-95:n 13 §:n 2 momentti edellyttää, että ennen kuin kunta/kuntayhtymä alkaa tehdä tehtäväkohtaisen palkan maksamista koskevia päätöksiä, tulee sen neuvotella ja pyrkiä yksimielisyyteen yhdessä ao. sopijajärjestöjen kanssa niistä yleisistä periaatteista, joita kunnassa/kuntayhtymässä noudatetaan tehtäväkohtaisesta palkasta päätettäessä.

TS-95:n 16 §:n 2 momentti edellyttää, että ennen kuin kunta/kuntayhtymä alkaa tehdä henkilökohtaisen palkan harkinnanvaraisen osan maksamista koskevia päätöksiä, tulee sen neuvotella ja pyrkiä yksimielisyyteen yhdessä ao. sopijajärjestöjen kanssa niistä yleisistä periaatteista, joita kunnassa/kuntayhtymässä noudatetaan henkilökohtaisen palkan harkinnanvaraisesta osasta päätettäessä.

TS-95:n 16 §:n 2 momentin soveltamisohjeen mukaan:

"Ao. sopijajärjestöjä ovat

Akava-JS ry:n,

Kunta-alan Unioni ry:n ja

Kuntien tekniikan ja peruspalvelujen neuvottelujärjestö KTN ry:n

** paikallisyhdistykset,*

** valtakunnalliset liittotason alayhdistykset tai*

** tällaisen alayhdistyksen paikallisyhdistykset.*

Alayhdistystä edustaa sen valtuuttama henkilö,

joka voi olla esim. pääluottamusmies tai luottamusmies.

Jos em. järjestöllä ei ole paikallista rekisteröityä alayhdistystä,

neuvottelut käydään em. järjestön valtuuttaman henkilön kanssa,

joka voi olla esim. pääluottamusmies tai luottamusmies."

TS-95:n 5 § (Paikallinen sopiminen) mahdollistaa paikallisesti sopien poiketa valtakunnallisen sopimuksen määräyksistä. TS-95:n 5 § sisältää myös rajoitukset pääsopimuksen 13 §:n 1 momentin mukaiseen paikalliseen sopimismahdollisuuteen. Rajoitukset vastaavat Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) sopimisrajoituksia.

5 §:

"Pääsopimuksen 13 §:n 1 mom:n mukaisella paikallisella sopimuksella

1) ei voida poiketa määräyksistä, jotka koskevat

** säännöllisen työajan keskimääräistä pituutta,*

** vuosiloman pituutta ja*

** sairaus- ja äitiyslomaetuuksia*

2) eikä saa sopia

- * viranhaltijan/työntekijän palkkaa 9 ja 10 §:ien mukaista vähimmäispalkkaa alemmaksi eikä
- * 3 §:n määräyksistä poikkeamisesta ilman TS-95:n sopijaosapuolten suostumusta.

Muissa kuin em. tapauksissa voidaan TS-95:n määräyksistä poiketa pääsopimuksen 13 §:n 1 mom:n mukaisella paikallisella sopimuksella."

5 §:n soveltamisohje:

"Pääsopimuksen 13 §:n 1 momentin määräyksiä toisin sopimisesta ei noudateta, jos TS-95:llä tai KVTES:lla on sovittu omin erityismääräyksiin paikallisesta sopimisesta. Tällöin noudatetaan näitä erityismääräyksiä."

3 TOIMIKUNNAN TEHTÄVÄN TARKEMPI ERITTELY

Jättäessään sovintoehdotusta 25.4.1995 valtakunnansovittelija selosti osapuolille suullisesti sovintoehdotuksensa sisältöä ja tarkoituksperiä. Valtakunnansovittelija korosti erityisesti sitä, että toimikunnan tulee pyrkiä luomaan Suomen Palomiesliitto SPAL ry:lle vaikutuskanava sen jäseninä olevien palomiesten palvelussuhteen ehtoasioissa rikkomatta kuitenkaan kunnallista neuvottelu- ja sopimusjärjestelmää.

Työtuomioistuin on 21.9.1995 antamallaan tuomiolla TT 55/1995 vahvistanut, että Kunnallisen työmarkkinalaitoksen ja Suomen Palomiesliitto SPAL:n välille on 26.4.1995 syntynyt valtakunnansovittelijan 25.4.1995 antaman sovintoehdotuksen mukainen kunnallisen virkaehtosopimuslain tarkoittama virkaehtosopimus. Työtuomioistuin toteaa tuomiossaan lisäksi, että se ei ole tarkoittanut ottaa enemmälti kantaa Suomen Palomiesliitto SPAL:n neuvotteluvoikeuteen vastaisuudessa, vaan että se määräytyy hyväksytyn sovintoehdotuksen neuvotteluvoikeutta koskevien määräysten mukaisesti.

Viranhaltijajärjestön vaikuttaminen jäsentensä edunvalvonnassa voidaan ryhmitellä seuraavasti:

3.1 Tulopoliittiseen ratkaisuun vaikuttaminen

Tulopoliittiseen ratkaisuun tähtääviä neuvotteluja käydään keskusjärjestötasolla. Keskusjärjestöt edustavat kunta-alan pääsopijajärjestöjen jäsenjärjestöjä seuraavasti: Akava edustaa Akava-JS ry:n jäsenjärjestöjä, SAK edustaa Kunta-alan unioni ry:n jäsenjärjestöä Kunta-alan ammattiliitto KTV ry:tä ja STTK edustaa Kunta-alan unioni ry:n jäsenjärjestöä Kunnallisvirkamiesliitto KVL ry:tä, Kuntien Tekniikan ja Peruspalvelujen Neuvottelujärjestö KTN ry:n jäsenjärjestöjä ja Toimihenkilöiden Neuvottelujärjestö TNJ ry:n jäsenjärjestöjä. Yksikään pääsopijajärjestöistä ei ole suoraan keskusjärjestönsä jäsen.

Suomen Palomiesliitto SPAL ry kuuluu Suomen Erityisteknisten Liitto SETELI ry:n jäsenyhdistyksenä STTK:hon. Tällä tavalla SPAL ry:llä on siis jo nyt suora vaikutuskanava tulopoliittisiin ratkaisuihin.

3.2 Vaikuttaminen keskustasolla liittotason sopimuksiin ja niiden oikeaan tulkintaan

Liittotason sopimuksilla tarkoitetaan kunnallisia virka- ja työehtosopimuksia, joista neuvotellaan ja sovitaan Kunnallisen työmarkkinalaitoksen ja pääsopimuksen 3 §:n 1 momentissa mainittujen pääsopijajärjestöjen kanssa.

Eräille yhtenäisille erityisalaille on pidetty tarkoituksenmukaisena solmia Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) määräyksistä eräin osin poikkeava alakohtainen virka- ja työehtosopimus.

Mm. palo- ja pelastustointia koskevan Teknisten sopimuksen 1995 - 1996 (TS-95) piiriin kuuluu noin 25 000 viranhaltijaa ja työntekijää.

TS-95:n sopimusosapuolina ovat pääsopijajärjestöistä Akava-JS ry, Kunta-alan unioni ry ja Kuntien Tekniikan ja Peruspalvelujen Neuvottelujärjestö KTN ry.

Suomen Palomiesliitto SPAL ry:n keskusjärjestö on STTK. Suomen Palomiesliitto SPAL ry:llä ei yhteisen keskusjärjestötaustan lisäksi ole ollut ainakaan muodollisia yhteyksiä Kunta-alan unioni ry:n ja Kuntien Tekniikan ja Peruspalvelujen Neuvottelujärjestö KTN ry:n kanssa.

Kunnallinen työmarkkinalaitos ja pääsopijajärjestöt huolehtivat keskustasolla myös solmimiensa sopimusten oikeasta tulkinnasta käymällä mm. tarvittavat keskusneuvottelut.

3.3 Vaikuttaminen paikallisella tasolla sopimusten tekemiseen, TS-95:n täytäntöönpanoon ja oikeaan tulkintaan

3.3.1 Poikkeaminen valtakunnallisesta virka- ja työehtosopimuksesta

Edellä kohdassa 2.4 todettiin pääsopimuksen 13 §:n 1 momentin antamat mahdollisuudet sopia poikkeavasti valtakunnallisesta virka- ja työehtosopimuksesta. TS-95:stä poikettaessa neuvotellaan ja sovitaan niiden sopimuksen allekirjoittajajärjestöjen tai niiden alayhdistysten kanssa joita asia koskee. Paikallisen sopimuksen rajoitukset, jotka vastaavat KVTES:n rajoituksia, ovat TS-95:n 5 §:ssä.

3.3.2 Teknisten sopimuksen (TS-95) täytäntöönpano

TS-95:n täytäntöönpano edellyttää neuvotteluja työnantaja- ja järjestöpuolen kesken. 13 §:n 2 momentti edellyttää neuvotteluja joissa tulee pyrkiä yksimielisyyteen niistä yleisistä periaatteista, joita kunnassa/kuntayhtymässä noudatetaan tehtäväkohtaisesta palkasta päätettäessä. Samanlaista neuvottelua edellyttää 16 §:n 2 momentti niistä yleisistä periaatteista, joita kunnassa/kuntayhtymässä noudatetaan henkilökohtaisen palkan harkinnanvaraisesta osasta päätettäessä. Neuvottelut käydään ao. sopijajärjestöjen kanssa, joita ovat Akava-JS ry:n, Kunta-alan unioni ry:n ja KTN ry:n paikallisyhdistykset, valtakunnalliset liittotason alayhdistykset tai tällaisen alayhdistyksen paikallisyhdistykset.

3.3.3 Sopimusten oikea tulkinta

Pääsopimuksen 7 §:ssä tarkoitettuun välittömään neuvonpitoon voi viranhaltijan/työntekijän ohella osallistua häntä edustava luottamusmies. Pääsopimuksen 8 §:n mukaiset paikallisneuvottelut käydään ao. pääsopijajärjestön tai sen rekisteröidyn alayhdistyksen kanssa.

3.3.4 Yhteenveto kohdista 3.3.1 - 3.3.3

Suomen Palomiesliitto SPAL ry:llä ei ole paikallistason sopimusten solmimisessa, TS-95:n täytäntöönpanossa ja oikeassa tulkinnassa ainakaan muodollisia yhteyksiä STTK:n muihin jäsenjärjestöihin.

3.3.5 Luottamusmiehet

Valtakunnansovittelijan, Suomen Palomiesliitto SPAL ry:n ja Kunnallisen työmarkkinalaitoksen välisen työriidan ratkaisemiseksi 25.4.1995 antaman sovintoehdotuksen 1. kohdan ensimmäisessä kappaleessa todetaan:

"Kunta-alan luottamusmiessopimusta sovelletaan siten, että Suomen Palomiesliitto SPAL ry:llä on oikeus valita kuhunkin sellaiseen palo- ja pelastuslaitokseen, jossa liitolla on jäseniä, luottamusmies. Luottamusmiehen valinnasta sovitaan paikallisesti."

Ainakaan toistaiseksi ei ole täsmällistä tietoa siitä, miten monessa palo- ja pelastuslaitoksessa Suomen Palomiesliitto SPAL ry:llä on luottamusmies.

TS-95:n 4 §:n mukaan noudatetaan KVTES:n kulloinkin voimassa olevia mm. VIII luvun luottamusmiehiä koskevia määräyksiä. Määräykset sisältyvät KVTES:n VIII luvun 123 - 133 §:iin.

4 PELASTUSTOIMEN HENKILÖMÄÄRÄ JA JÄRJESTÄYTYMINEN

Palo- ja pelastustoimen henkilökuntaa on järjestäytynyt kaikkiin Teknisten sopimuksen (TS-95) allekirjoittajajärjestöihin sekä lisäksi myös Toimihenkilöiden Neuvottelujärjestö TNJ ry:hyn.

Akava-JS:ään on liittynyt jäseniksi eräiden suurten kaupunkien palopäällystään kuuluvia, joiden koulutuksena useimmiten on ylemmän asteinen korkeakoulututkinto. Akava-JS:n jäsenmäärä palo- ja pelastustoimen alueella ei lukumääräisesti ole kovinkaan suuri.

Kuntien Tekniikan ja Peruspalvelujen Neuvottelujärjestö KTN ry:hyn kuuluu Kuntien Teknillisten Keskusliitto KTK ry:n kautta jäsenenä lähinnä palopäällystään kuuluvia palotarkastajia ja palomestareita. Tähän järjestöön kuuluvilla on usein pohjakoulutuksena teknillisen alan koulutus.

Kunta-alan unioniin on järjestäytynyt sekä palopäällystää että -miehistä. Kunta-alan unionin jäsenjärjestöistä Kunnallisvirkamiesliittoon kuuluu etenkin palomiehiä ja esimiehiä. Kunta-alan unionin Kunta-alan ammattiliitto KTV ry:hyn kuuluu valtaosa kunta-alan palopäällystöstä ja lisäksi liittoon kuuluu merkittävä määrä palomiehiä ja esimiehiä.

Toimihenkilöiden Neuvottelujärjestö TNJ ry:hyn puolestaan kuuluu jäsenenä joitakin satoja sellaisia sairaankuljettajia, joilla on lääkintävahtimestarin tai muu terveydenhoidollinen pohjakoulutus.

Suomen Palomiesliitto SPAL ry:n jäsenkunta käsittää pääosan palomiehistä. Myös esimieskunnasta järjestön jäsenenä on huomattava osa.

Tilastokeskuksen kunnallisen henkilörekisterin mukaan lokakuussa 1994 kunnissa oli palo- ja pelastustoimen henkilöstöä lukumääräisesti seuraavasti:

	Virkasuhteiset/kpl	Työsuhteiset/kpl	Yhteensä/kpl
Palopäällystö	785	32	817
Esimiehet ja miehistö	3369	875	4244
Yhteensä	4154	907	5061

Sivutoimisia ja osa-aikaisia on yhteismäärästä (5061) kaikkiaan 174 kpl.

5 TOIMIKUNNAN EHDOTUKSET

Suomen Palomiesliitto SPAL ry:n vaikutusmahdollisuuksia toimikunta on tarkastellut luvussa 3 esitetyn jaottelun mukaisesti.

Toimikunta toteaa seuraavaa:

5.1 Tulopoliittiseen ratkaisuun vaikuttaminen

Toimikunnan ei ole tarpeellista lainkaan puuttua tähän asiaan.

5.2 Vaikuttaminen keskustasolla liittotason sopimuksiin ja niiden oikeaan tulkintaan

Toimikunnan työn kuluessa on käynyt selvästi ilmi, että jo nykyisellään Teknisten sopimuksesta (TS-95) käytäviin neuvotteluihin ja niiden oikeaan tulkintaan osallistuu sellaisia STTK:n jäsenjärjestöjä, jotka edustavat palo- ja pelastustoimen asiantuntemusta. Tämän vuoksi ja kun Suomen Palomiesliitto SPAL ry Suomen Erityisteknisten Liitto SETELI ry:n jäsenjärjestönä on myös STTK:n jäsenjärjestö voi Suomen Palomiesliitto SPAL ry parhaiten saada näkemyksensä esille yhteistyössä jonkin tai joidenkin STTK:n muiden jäsenjärjestöjen kanssa. Teknisten sopimusta koskevat ja sopimuksen oikeaa tulkintaa koskevat neuvottelut käytäisiin edelleen nykyisten järjestöjen toimesta.

5.3 Vaikuttaminen paikallisella tasolla sopimusten tekemiseen, TS-95:n täyttämiseenpanoon ja oikeaan tulkintaan

Jos Suomen Palomiesliitto SPAL ry:n ja jonkin tai joidenkin Teknisten sopimuksen allekirjoittajajärjestöjen kesken syntyy edellä hahmoteltu yhteistyö, hoidetaan paikallisella tasolla edellytettävät neuvottelu- ja muut vaikuttamistoimet saman periaatteen mukaisesti kuin edellä esitettiin. Suomen Palomiesliitto SPAL ry:llä olisi edelleen oikeus asettaa luottamusmies sellaisiin palokuntiin, joissa sillä on jäseniä. Suomen Palomiesliitto SPAL ry:n luottamusmies huolehtisi luottamusmiesten yleisten tehtävien mukaisesti edustamiensa jäsenten näkemysten esille tuomisesta.

Helsingissä 2. lokakuuta 1995

Pentti Hakola

Jyrki Hämäläinen

Mauno Judström

Antti Tuomi

Aarre Nord

Sakari Muilu

Esko T. Aro

~~Heikki Santala~~

Marjut Raipola